

Obsah

Predhovor	... 9
Zoznam skratiek	... 11
I. VŠEOBECNÁ ČASŤ	... 13
CEZHRANIČNÝ POHYB PRACOVNÍKOV V RÁMCI EURÓPSKEJ ÚNIE	... 13
1 Vymedzenie kľúčových pojmov	... 14
1.1 Medzinárodné právo súkromné	... 14
1.2 Európske právo a európske pracovné právo	... 16
1.2.1 Pracovné právo Európskej únie	... 17
1.2.2 Pracovné právo Rady Európy	... 19
1.3 Medzinárodné právo súkromné Európskej únie a jeho základné pojmy	... 19
1.3.1 Individuálna pracovná zmluva	... 20
1.3.2 Bydlisko verzus obvyklý pobyt	... 22
2 Metódy a pramene medzinárodného práva súkromného	... 25
2.1 Metódy medzinárodného práva súkromného	... 25
2.2 Pramene medzinárodného práva súkromného	... 26
2.2.1 Vnútroštátne pramene	... 27
2.2.2 Pramene práva Európskej únie	... 28
2.2.3 Medzinárodné zmluvy	... 32
2.2.4 Vzťahy medzi rôznymi druhmi prameňov medzinárodného práva súkromného	... 33
2.2.4.1 Vzťah vnútroštátneho práva a medzinárodných zmlúv	... 33
2.2.4.2 Vzťah vnútroštátneho práva a prameňov práva Európskej únie	... 34
2.2.4.3 Vzťah prameňov práva Európskej únie a medzinárodných zmlúv	... 34
3 Voľný pohyb pracovníkov a zamestnávanie cudzincov	... 37
3.1 Právna úprava	... 37
3.2 Personálny rozsah voľného pohybu pracovníkov	... 38
3.3 Vecný rozsah voľného pohybu pracovníkov	... 40

3.3.1	Právo výstupu a vstupu	... 42
3.3.2	Právo pobytu	... 42
3.3.3	Právo pobytu po skončení zamestnania	... 43
3.3.4	Registrácia	... 43
3.3.5	Práva rodinných príslušníkov	... 43
3.4	Prechodné obdobia	... 44
3.5	Vývoj v oblasti mobility pracovných síl po 1. máji 2004	... 46
3.6	Interakcie voľného pohybu pracovníkov a voľného pohybu služieb	... 49
3.7	Smernica 2006/123/ES o službách na vnútornom trhu	... 53
3.8	Právne postavenie občanov členských krajín EÚ podľa zákona č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti	... 57
3.9	Právne postavenie cudzincov z nečlenských krajín EÚ podľa zákona č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti	... 58
3.9.1	Povolenie na zamestnanie	... 59
3.9.2	Platnosť povolenia na zamestnanie	... 60
3.9.3	Prípady, v ktorých sa povolenie na zamestnanie nevyžaduje	... 61
3.9.4	Povolenie na prechodný pobyt	... 64
3.9.5	Držitelia modrej karty EÚ	... 65
3.9.6	Právne postavenie žiadateľov o azyl	... 65
3.9.7	Vysielanie zamestnancov	... 66
3.9.8	Povinnosti zamestnávateľa pri zamestnávaní cudzincov	... 66
3.10	Podmienky vstupu a pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín na účely vysokokvalifikovaného zamestnania	... 67
3.10.1	Účel a pôsobnosť Smernice 2009/50/ES	... 67
3.10.1.1	Modrá karta EÚ	... 68
3.10.1.2	Mzdové podmienky	... 70
3.10.1.3	Zamietnutie žiadosti o vydanie modrej karty	... 70
3.10.1.4	Odhätie modrej karty a odmietnutie obnovenia platnosti modrej karty	... 71
3.10.1.5	Oprávnenia vyplývajúce z udelenia modrej karty EÚ	... 71
3.10.1.6	Podmienky pobytu držiteľa modrej karty EÚ v iných členských štátoch	... 73
3.10.1.7	Postavenie rodinných príslušníkov držiteľa modrej karty EÚ	... 74
3.10.1.8	Získanie statusu osoby s dlhodobým pobytom	... 74

3.10.2 Implementácia Smernice 2009/50/ES do slovenského právneho poriadku	... 75
3.10.2.1 Zákon o pobyte cudzincov	... 75
3.10.2.1.1 Vydanie modrej karty	... 76
3.10.2.1.2 Obnovenie modrej karty	... 78
3.10.2.2 Zákon o službách zamestnanosti	... 79
3.10.3 Smernica 2009/52/ES	... 82
3.10.4 Transpozícia Smernice 2009/52	... 84

II. OSOBITNÁ ČASŤ MEDZINÁRODNÉ PRÁVO SÚKROMNÉ EURÓPSKEJ ÚNIE ... 86

4 Súdna právomoc v pracovnoprávných veciach	... 87
4.1 Význam fóra v konaní s cudzím prvkom	... 87
4.2 Vývoj právnej úpravy: od Bruselského dohovoru k nariadeniu Brusel I bis	... 88
4.2.1 Bruselský dohovor	... 89
4.2.2 Lugánsky dohovor a revidované znenie Bruselského dohovoru z roku 1989	... 95
4.2.3 Nariadenie Brusel I	... 96
4.3 Nariadenie Brusel I bis	... 98
4.3.1 Pôsobnosť a štruktúra nariadenia Brusel I bis	... 98
4.3.1.1 Časová pôsobnosť	... 99
4.3.1.2 Teritoriálna pôsobnosť	... 99
4.3.1.3 Personálna pôsobnosť	... 100
4.3.1.4 Vecná pôsobnosť	... 101
4.3.2 Pravidlá určovania súdnej právomoci	... 102
4.3.2.1 Osobitná právomoc	... 102
4.3.2.2 Výlučná právomoc	... 103
4.3.2.3 Zvolená právomoc	... 103
4.3.2.4 Špeciálne pravidlá právomoci vo vzťahu k <i>weaker party contracts</i>	... 104
4.3.3 Právomoc vo veciach individuálnych pracovných zmlúv	... 105
4.3.3.1 Vzťah osobitnej právomoci a špeciálnej právomoci podľa oddielu 5 kapitoly II	... 107
4.3.3.2 Súdna právomoc v prípadoch žalôb proti zamestnávateľovi	... 111

4.3.3.3	Súdna právomoc v prípade žalôb proti zamestnancovi	... 115
4.3.3.4	Voľba právomoci	... 116
4.3.4	Uznávanie a výkon cudzích rozhodnutí	... 119
4.3.5	Záverečná poznámka	... 121
5	Rozhodné právo v pracovnoprávných vzťahoch s cudzím prvkom	... 122
5.1	Nariadenie Rím I ako pokračovateľ Rímskeho dohovoru	... 122
5.1.1	Rozsah pôsobnosti Nariadenia Rím I	... 123
5.1.2	Voľba práva pri čisto vnútroštátnych právnych vzťahoch	... 127
5.1.3	Vecný rozsah Nariadenia Rím I v rámci pracovnoprávných vzťahov	... 129
5.1.4	Voľba práva	... 133
5.1.5	Obmedzenie zmluvnej autonómie strán pri voľbe práva	... 134
5.1.5.1	Single country contracts	... 134
5.1.5.2	Klauzula vnútorného trhu	... 135
5.1.5.3	Voľba práva a princíp výhodnosti pre zamestnanca	... 135
5.1.5.4	Imperatívne normy	... 136
5.1.5.5	Výhrada verejného poriadku	... 139
5.1.6	Určovanie rozhodného práva mimo voľby práva	... 139
5.1.6.1	Lex loci laboris	... 139
5.1.6.2	Právo sídla prevádzky	... 140
5.1.7	Úniková doložka	... 140
5.1.8	Možné problémy pri aplikácii Nariadenia a návrhy de lege ferenda	... 141
5.1.9	Záverečné poznámky	... 143
5.2	Rozhodné právo pre mimozmluvné záväzky: Nariadenie Rím II	... 144
5.2.1	Pôsobnosť nariadenia Rím II	... 144
5.2.2	Voľba rozhodného práva	... 146
5.2.3	Kolízna úprava civilných deliktov	... 147
5.2.3.1	Kolízna úprava protestných pracovných akcií kolektívneho vyjednávania	... 148
5.2.4	Kolízna úprava kvázideliktov	... 151
5.2.5	Rozsah použitia rozhodného práva	... 152
5.2.6	Imperatívne normy	... 152
5.2.7	Výhrada verejného poriadku	... 154
5.2.8	Pravidlá bezpečnosti	... 154

6 Vysielanie zamestnancov a vymožitelnosť smernice 96/71/ES	
o vysielaní pracovníkov v rámci poskytovania služieb	... 155
6.1 Vysielanie zamestnancov v rámci poskytovania služieb	... 155
6.1.1 Kľúčové prvky smernice 96/71/ES o vysielaní pracovníkov v rámci poskytovania služieb	... 156
6.2 Vývoj judikatúry Súdneho dvora EÚ vo vzťahu k vysielaniu zamestnancov v posledných rokoch	... 159
6.2.1 Rozsudok Súdneho dvora EÚ zo 7.10. 2010 vo veci C-515/08 Santos Palhota	... 159
6.2.2 Rozsudok Súdneho dvora EÚ z 10.2. 2011 v spojených veciach C-307/09 až C-309/09 Vicoplus	... 162
6.2.3 Uznesenie Súdneho dvora EÚ zo 16. júna 2010 vo veci RANI Slovakia s.r.o. proti Hankook Tire Magyarország Kft C-298/09	... 164
6.2.4 Rozsudok Súdneho dvora EÚ zo 16.10. 2008 vo veci C-310/07 Holmqvist	... 165
6.2.5 Rozsudok Súdneho dvora EÚ zo 12.10. 2004 vo veci C-60/03 Wolff & Müller GmbH & Co. KG vs. José Filipe Pereira Félix	... 165
6.2.6 Rozsudok Súdneho dvora EÚ zo 19.1. 2006 vo veci C-244/04 Komisia vs. Nemecko	... 167
6.2.7 Rozsudok Súdneho dvora EÚ zo 21.9. 2006 vo veci C-168/04 Komisia vs. Rakúsko	... 170
6.2.8 Rozsudky Súdneho dvora EÚ vo veciach Laval a Viking	... 172
6.2.9 Rozsudok Súdneho dvora EÚ z 3.4. 2008 vo veci C-346/06 Dirk Ruffert	... 175
6.2.10 Rozsudok Súdneho dvora EÚ zo 19.6. 2008 vo veci C-319/06 Komisia vs. Luxembursko	... 177
7 Vymožitelnosť práv vyslaných zamestnancov	... 182
7.1 Trojstranný charakter dočasného vysielania ako komplikujujúci faktor vykonateľnosti	... 182
7.2 Ďalšie faktory komplikujúce vykonateľnosť práv vyslaných zamestnancov	... 185
7.3 Administratívnoprávne prostriedky nápravy	... 186
7.4 Kolektívne vymáhanie práv	... 187
7.4.1 Koncept kolektívnych žalôb	... 188

7.4.2	Mechanizmy kolektívneho uplatňovania nárokov na nápravu využívané v krajinách EÚ	... 192
7.4.3	Iniciatívy na úrovni EÚ, riešiace problematiku kolektívneho vymáhania práv	... 195
7.4.4	Právne nástroje kolektívneho vymáhania práv spotrebiteľov, ktoré môžu slúžiť ako zdroj inšpirácie vo vzťahu k vysielaniu zamestnancov	... 198
7.4.4.1	Nariadenie o spolupráci v oblasti ochrany spotrebiteľa	... 198
7.4.4.2	Smernica o súdnych príkazoch na ochranu spotrebiteľských záujmov	... 199
7.4.4.3	Alternatívne možnosti riešenia sporov	... 200
7.5	Kolektívne vymáhanie práv vyslaných zamestnancov – analýza právneho prostredia	... 201
7.5.1	Analýza de lege lata	... 201
7.5.1.1	Aktuálna úprava vykonateľnosti ustanovení smernice	... 201
7.5.1.2	Nariadenie Brusel I bis	... 203
7.5.1.3	Problém kvalifikácie nárokov a identifikácie odporcu	... 203
7.5.1.4	Odbory ako právny zástupca poškodených vyslaných zamestnancov	... 206
7.5.1.5	Určenie súdnej právomoci	... 207
7.5.2	Návrhy de lege ferenda – legislatívne iniciatívy na úrovni EÚ, ktorých prijatie odporúčame	... 209
7.5.2.1	Hmotnoprávne otázky	... 209
7.5.2.2	Procesnoprávne otázky	... 210
7.5.2.3	Potreba účinnej vymožitelnosti	... 212
7.6	Revízia Smernice 96/71/ES	... 213
7.7	Zhrnutie	... 217
	Záver	... 219
	Summary	... 222
	O autorovi	... 223
	Zoznam literatúry	... 224